

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.68.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14955 Pań Posłanek Iwony Marii Kozłowskiej i Anny Wojciechowskiej, w sprawie rozwiązań emerytalnych dla zawodowych tancerzy baletowych zatrudnionych w instytucjach artystycznych, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podziela opinię, że praca tancerzy zawodowych – a wśród nich baletowych – jest szczególnie wymagająca, o czym przekonują wysokie wymagania fizyczne, związane z wykonywaniem tego zawodu (wynikające z dużego wysiłku fizycznego i skutkujące często występującymi kontuzjami i obciążeniem psychicznym, a z czasem powodujące też ograniczenie sprawności ruchowej). Przedstawicielkom i przedstawicielom Ministerstwa znane są uwarunkowania dotyczące przebiegu kariery zawodowej tancerzy. Kariera ta, której rozpoczęcie poprzedza etap edukacji szkolnej obejmujący rygorystyczny, wieloletni trening zmierzający do rozwinięcia sprawności całego ciała, często kończy się pomiędzy 35 a 45 rokiem życia.

Obecnie w Polsce tancerzy zawodowych (w tym baletowych) w wieku powyżej 40 roku życia jest ok. 4%, w wieku od 30 do 40 lat 25%, a tych w wieku od 20 do 30 lat 62%. Średnia wieku tancerza zawodowego to 32 lata.

Praca tancerzy zawodowych wiąże się z koniecznością utrzymywania bardzo wysokiej sprawności ciała, wysokiego poziomu umiejętności tanecznych, a także posiadania innych umiejętności artystycznych, takich jak chociażby umiejętności aktorskie. Rozwiązaniem, które umożliwi tancerzom po zakończeniu kariery znalezienie satysfakcjonujących środków utrzymania, powinno być przede wszystkim stworzenie odpowiednich programów reorientacji zawodowej (przekwalifikowania zawodowego). Po wejściu w życie przygotowanego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego projektu ustawy o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny (UD 212)¹, dostępność takich programów zostanie wyraźnie zwiększona. Z mojej inicjatywy w projekcie przewidziano aktywizację zawodową osób wykonujących zawód artystyczny i podnoszenie kompetencji osób wykonujących zawód artystyczny (art. 2 pkt 3 i 4 projektu), a cały rozdział 5 poświęcono podnoszeniu lub uzyskaniu nowych kwalifikacji przez osoby wykonujące zawód artystyczny. W przepisach tych przewidziano ponadto możliwość ustanawiania programów w zakresie podnoszenia lub uzyskania nowych kwalifikacji przez osoby wykonujące zawód artystyczny.

Odnosząc się do kwestii „przywrócenia rozwiązań funkcjonujących przed 1999 r.” dla tancerzy zawodowych należy podkreślić, że nowy system emerytalny, określony przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

---

¹ Znajdującym się obecnie na etapie prac Stałego Komitetu Radny Ministrów.

Spółecznych², wprowadził 1 stycznia 1999 r. generalną zasadę, zgodnie z którą przyznanie świadczenia emerytalnego powinno być uzależnione jedynie od spełnienia ryzyka ubezpieczeniowego w postaci osiągnięcia określonego w przepisach wieku emerytalnego. W związku z tym reformując system ubezpieczeń społecznych, a w szczególności porządkując ubezpieczenie emerytalne, przyjęto zasadę stopniowej likwidacji możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę (w tym przez tancerzy zawodowych). Przepisy wskazanej ustawy nie zmieniły jednak obowiązujących w starym systemie (tj. przed 1 stycznia 1999 r.), zasad nabywania uprawnień emerytalnych przez osoby urodzone przed 1949 r., natomiast ograniczyły takie możliwości dla osób urodzonych w latach 1949-1968.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym wcześniejsze zakończenie aktywności zawodowej (z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) jest możliwe na zasadach określonych w art. 46 w zw. z art. 32 i 33 ustawy emerytalnej oraz art. 184 w zw. z art. 32 i 33 ustawy emerytalnej lub na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych³. Trzeba przy tym zaznaczyć, że ze względu na konstrukcję warunków przewidzianych w przepisach art. 46 i 184 ustawy emerytalnej⁴ możliwość uzyskania wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze będzie ulegała wraz z upływem czasu ograniczeniu. Powyższe regulacje odnoszą – m.in. poprzez art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej – do przepisów § 12 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze⁵, regulujących również przypadek tancerzy zawodowych, którzy, jeżeli osiągnęli wiek 40 lub 45 lat - odpowiednio dla kobiet i mężczyzn - oraz mają wymagany okres zatrudnienia (20 lat i 25 odpowiednio dla kobiet i mężczyzn), w tym co najmniej 15 lat działalności twórczej lub artystycznej, a także spełnią warunki przewidziane w art. 46 lub 184 ustawy emerytalnej, mogą uzyskać prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Obecnie jednak praktyczne znaczenie w zakresie możliwości uzyskania przez tancerzy zawodowych uprawnień emerytalnych przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego mają regulacje przewidziane w ustawie o emeryturach pomostowych.

Emerytury pomostowe przewidziano dla osób wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (określone w art. 3 ust. 1-3 ustawy o emeryturach pomostowych i jej załącznikach nr 1 i 2) oraz spełniających warunki ustawowe do jej uzyskania. Zgodnie z obowiązującym art. 4 wskazanego aktu (po uchyleniu wygasającego charakteru emerytur pomostowych), prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- urodził się po 31 grudnia 1948 r.;
- ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

---

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1749, z późn. zm., zwanej dalej: „ustawą emerytalną”.

³ Dz. U. z 2024, poz. 1696, z późn. zm.

⁴ Zgodnie bowiem z art.184 ustawy emerytalnej, aby uzyskać prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach ubezpieczeni powinni w dniu 1 stycznia 1999 r. posiadać 15- letni szczególny staż pracy i 20/25 letni staż pracy ogólny. Z kolei, zgodnie z art. 46 ustawy emerytalnej, taki rodzaj emerytury uzależniony jest od spełnienia do końca 2008 r. ww. warunków stażowych, jak i dotyczących obniżonego wieku.

⁵ Dz. U. poz. 43, z późn. zm.

- ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-11 ustawy emerytalnej, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- po 31 grudnia 2008 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Wśród prac związanych z działalnością twórczą lub artystyczną, do prac uprawniających do emerytury pomostowej zaliczono jedynie „prace tancerzy zawodowych związane z bardzo ciężkim wysiłkiem fizycznym” (jako prace w szczególnych warunkach, wymienione w pkt 37 zał. nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych).

Mając na uwadze powyższe, w opinii ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego uprawnienie do wcześniejszej dezaktywacji zawodowej przez tancerzy (tancerzy baletowych) powinno być dalej kształtowane w ramach przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. Odrębną kwestią pozostają warunki prawa do emerytury pomostowej dla tej grupy zawodowej, które mogą być, w ocenie Ministerstwa, przedmiotem pogłębionej dyskusji.

Kierownictwo MRPiPS uczestniczy w prowadzonych wspólnie z Kierownictwem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pracach nad wypracowaniem stanowiska Rady Ministrów do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o emeryturach pomostowych (druk nr 1141). Sprawa ta jest też przedmiotem zainteresowania grupy posłów i senatorów, którym Przedstawiciele Kierownictwa resortu we właściwym sobie zakresie służą konsultacjami i wszelką pomocą.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/